

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Oktober 13 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

A' Pesti újságban ezeket írják Oktob.
7 - dik napján: —

Reménylett szerentsénk', repeső örö-
münk', nyughatatlan vágyásunk' czélját a'
tegnapi nap betöltötte, midőn Ő Csász. Fő
Herczega JOZSEF, Országunk Nádor-
Ispánya, kedves élete Párjával HERMINE
Schaumburgi Herczeg Asszonnyal Budára
megérkezett. A' Nemes Vármegyék azzal
bizonyították-meg Első Tisztünkhez visel-
tető szereteteket, hogy ezen megjelenés'
díszítésére kebeleikből fényes Követsége-
ket küldöttek: Nemes Pest Vármegye pe-
dig, mint Fő Ispányát azzal tisztelte, hogy
a' Várm. szélén a' Járásbéli Szolga - Biró
Úr által; Csabán Tek. Első Vice - Ispány
Ur által; ó Budánál pedig díszes sátor alatt
egy igen számos Követség által fogadta,
mellynek Szószóllója Méltóságos Kámán-
házi László Püspök Ur vala. A' köszöntés-
nek vége lévén pompás sor vezette - fel a'
Királyi várba a' Cs. Kir. Házas Párt; leg-
elől a' Ns. Várm. Katonái lovagoltak, után-
nok lovagolt drága öltözetekben a' Kalpa-
gos Fő Nemesség, mellynek ruhája fé-
nyességét, paripáinak ritkaságát, a' szer-
számoknak arany-ezüsttel tündöklő gazdag-
ságát tsak bámulni lehetett. Követte ezen
fő Vezetőket hat fejerlovas útzó hintó,
mellyben jobb felől Ő Cs. Herczega a'
Palatinus tábori Generális öltözetben pa-

szomántos kalappal; bal felül a' Fő Herczegné
hosszú veres köntösben, és fejer tollas ka-
lappal ült. A' Bétsi kapunál Gróf *Kollov-
ráth* Magyar Országí Hadi fő Kormányozó
és Gróf *Gyulai Albert* Osztályos Generális
fogadta a' fő Utazókat; a' vár hosszában a'
regularis Katonaság, és a' Budai 's Pesti
polgári Katonaság díszes sorokba valának
kiállítva; a' Királyi vár' palotájában a' Fő
Hivatalok és a' Nemes Vármegyék Követei
tettek tiszteletet. A' szüntelen való örömkial-
tást, 's az ágyúkból a' Sz. Gellért hegyén tett lö-
völdözés követte. — Mindjárt tegnap a' Di-
casteriumok Elöljárói, 's egyéb Belső Tit-
kos Tanácsos Urak bemutatattak a' Fő
Herczegnének, ma és holnap a' többi be-
mutatások, 's a' gazdag megvendéglése-
következnek. Kiknek szerentséjek volt
ezen Fő Vendéget tisztelni, mindnyájau tsu-
dálják az ő sűgár szép termetét, virágzó
szép arczáját, és hódító nyájas leereszke-
dését. —

Frantzia Ország.

A' kilépett Ministerek közzül, egy ké-
sőbbi Dekretom által —

Herczeg *Talleyrandot* (a' volt Külső
Ministert) Státusministerré és fő Camerari-
ussá

Marschal Gróf *Gouvion Saint Cyrt* (a'
volt hadiministert), Státusministerré

Gróf *Joucourtot* (a' tengeri Ministert), Státusministerré és a' Betsület-Légiónak Nagykeresztesévé

Báró *Pasquier*t (a' törvénytételre ügyelő eddig volt Ministert), Státusministerré 's a' Betsület-Légiónak Nagykeresztesévé

Báró *Louist* (a' Finantziai eddig volt Ministert), Státusministerre 's hasonlóképpen a' Betsület-Légiónak Nagykeresztesévé — nevezte a' Király. A' volt Politziai Ministerről *Fouchéról* nem tétetik ezen Dekretomban semmi emlékezet.

A' Frantzia ministeriumban esett változástól fogva csak Hertzeg *Richelieu* volt jelen a' békességes alkudozásokat illető Conferentziákban. Hiteles levelek, mellyek Október 2-dikán indultak Párisból erősítik, hogy a' békességnek sarkalatos tikkelyei, már megkészültek 's az arra kineveztetett Frantzia Ministerek által aláíratattak legyen. Ezen tikkelyek, a' szerént, mint ugyan ezen levelek erősítik, a' következő főbb feltételeket foglalják magokban: Frantzia országnak az ő 1890-dik esztendőben volt határai állittatnak vissza, melly szerént tehát, azok a' vidékek, a' mellyek az 1814-diki békességkötés által, *Belgiumból*, *Német országból*, és *Szavojából*, Frantzia országhoz tsatoltattak vala, tölle ismét elszakasztatnak. *Landau*, *Savre-Louis*, *Philippeville*, és *Marienburg* nevü várak, a' hozzájuk tartozó vidékekkel egygyütt, Frantzia országtól elvétettetnek. *Hünningen*'véra lerontatik. Frantzia ország a' Szövetséges Hatalmasságoknak, mint hadi adót, 700 millió Frankot fizet. Frantzia országnak Északi és Napkeleti határain, ott t. i. a' hol az ő erősségeinek első lineája az Országot körül veszi, 150,000 emberekből álló Szövetséges ármáda leszen bizonyos esztendőkig őrizeten, 's él, a' Frantziák' költségén.

A' két Császárok 's a' Prussus Király, egygyütt, Sept. 27-dik napján vettek btsut a' Frantzia Királytól, a' kitől kijöven, egymást, minekelötte hintóikba bűltek

vólna, megölelték. Austriai Császár ő Felsége az Orosz Császárnak *Brüsszel* felé jó utat kívánt 's azt mondotta, hogy egymást nem soká látni fogják *Dijonban*. Az Orosz Császár pedig így szollott a' Prussus Királyhoz: — *Mi Bruszelben, látjuk egymást.*

Ő Austriai Cs. K. Felsége, *Dijon* felé való útjában egy vagy két napot *Melünben* töltvén, onnét Okt. 3-dikán, minekutánna oda az Austriai külső dolgokra ügyelő Minister Hertzeg *Metternich*, azzal a' tudósítással, hogy a' Frantzia országgal való békességnek fundamentomos tikkelyei megkészültek legyen, megérkezett volna, tovább indult *Dijon* felé, a' hol, mint halatott, 5-dikben és 6-dikban tartattak a' nagy mustrák, 's a' hova az Orosz Császár Oktob. 1-ső napján szándékozott *Brüsszelből* útnak indulni.

Azókat a' *Corinthusi négy lovakat*, mellyeket a' Frantziák a' revolútzio alatt *Velenczéből* Párisba vittek és Napoléon a' Carousel-piatzon egy győzedelmi pompás bőlthajtásra tétetett vala, erről Október' 1-ső napján levétettek, hogy *Velenczébe* vissza vitetessenek. Hasonló történt Október' 2-dikán az ugyan tsak *Velenczéből* Párisba vitetett *Szent Márk orosz lányával* is, melly az invalidusok' háza előtt egy kútra vala helyheztetve. Már minden mesterségi 's egyéb ritkaságok, mellyek a' Frantzia revolútzio által okoztatott hadakozásokban, Olasz, Német, Belga, és Spanyol országokból Párisba hurtzoltattak vala, itt össze pakoltattak, 's vagy már elvitettek, vagy minden órán utnak indittatni fognak a' magok régi tulajdonosaikhoz, a' honnét elragadoztattak vala.

September' 28-dikán még Austriai katonák sfrásáltak a' Museumban, de egy része az ő ármádájoknak már az nap elindult volt onnét. — *Charlemont* és *Thionville* váraik még védelmezik magokat: pedig, mint mondják, az ezen utolsóban lévő Frantzia őrző sereg tsak 300 emberekből áll, 's nem regularis, hanem tsak nemzeti ör-

zókól. Frantzia ország felé még most is folytatják útjokat számos Prussus Regementek — *Besanszon* várába akadályoztatás nélkül járhattak-bé az Austriaiak, tsak éjjelre kérettettek-meg, hogy mennyenek-ki a' várból, 's ne igen nagy számmal mennyenek-bé ismét. — A' *Metzi* lakosok nagy felelemben voltak; ott még szüntelen dolgoztak az erősségeken, és az őrző sereg, a' melly legalább a' mi a' nemzeti öröket illeti, igen számos, 's szünet nélkül fegyverbe gyakorolja magát, 's a' szolgálat szoros pontossággal tétettetik ezen nagy városban. *Moutmedy* és *Longvis* váraiknak erősségeik majd egészszen újra építettnek.

A' Frantzia birodalom volt fő Cancellarius *Cambaceres*, első volt, ki a' hadi adónak 100 millió Frankból álló első rátájából réa eső 16,500 Frankokat letette.

Egy közönséges lével úgy nézi a' Szövetséges Fejedelmeknek *Párisból* lett elátózássokat, mint egygyik bizonyosságát annak, hogy azzal a' meggyőződéssel mentek-el *Párisból*, hogy Frantzia ország az ő kívánásaikhoz alkalmaztatta magát, és hogy, mint Európának helytartóik, a' magok parantsoló méltóságokról való egész meggyőződéssel 's a' legnagyobb lelküséggel való kiméllőségnek érzésével, hagyták oda *Párist*.

Belgium.

A' hódolás után Sept. 25-dik napján tartották a' Belgiumi Közönséges Rendeknek két Kamaráik a' magok első tanátskozássokat, melyben ezek a' három tárgyak fordúltak elő: — 1). A' Titoknokok' eleikbe két, úgy mint Frantzia és Belganyelven való útasítások adattattak — 2) Meghatározták, hogy Hertzeg Wellingtonnak nemzeti háládatosságból, esztendőnként 20,000 Hollandus forintokat béhozó uradalmat rendeljenek azon vidéken, a' hol az ő Frantziákon való nagy győzedelme történt. — 3). Egy polgári érdem rendet ha-

tároztak, *Oroszlány Rend* nevezet alatt, 's ilyen czimirással: *Virtus Nobilitas*. Ezen Rendnek czimerei, a' polgári virtusoknak, fontos találmányoknak, 's a' mesterségekben és tudományokban való érdemeknek megjutalmaztatására rendeltettek.

A' második Kamerának üléseibe minden bémehet, a' ki akar.

Német Ország.

A' Frantzia hadi adóbol nekünk jutó rész (így irnak *Frankofurtumból* a' *Ménus* mellől, Oktob. 1-ső napján) 123,000 Frankból áll. Az Anglusoktól a' száraz Európának fizetett hadi segedelemből is kapunk valami 42,000 Frankot. Noha ezen summákat úgy nem nézhetjük is, mint ha ezek általa' mi huszonöt esztendőktől fogva a' Frantzia hadakozások miatt tett költségeink visszatéríthetnének, 's a' mit tsakugyan egy igazságosan gondolkodó ember nem is kívánhat: örömmel szemlélheti mindazonáltal ebből az ember, melly lelkiesmérelesen gondoskodjanak a' Nagy Hatalmasságok az ő gondviseléssek alatt lévők között még a' legkissebbekről is.

Báró *Stürmer* Ur, a' ki *Szent Hélena* szigetére rendeltetett mint Austriai Biztos, Sept. 30-dikán *Carlsruhén* útozott által feleségestül, Bétsből *Páris* felé vévén ezen útját.

Nagy Britannia.

Az Anglus irók keserves boszszankodással panaszkodnak a' *Napkeleti Indiai* Anglus tartományok' Kormányozója Gróf *Moir* ellen, azért, hogy *Asiai* pompázással útozik a' *Loudonné* aszszonyság társaságában ezen tartományoknak határain. Kísérőinek nagy számát meg lehet ebből itélni, hogy 200 elefántok és 1000 tevék viszik utánok az úti készületeket, sátorokat, 's egyéb effeleket.

János ő Austriai Császári fő Hertzegsége, a' *Báscsi* tudósítások szerint, minthalik, útját Angliába fogja venni.

Májor *Piddie*, Kapitány *Campbell*, 's fő kézi orvos Doktor *Cowdrey*, kiket a végre rendelt-ki az Anglus Országlószerk, hogy a' *Mungo Park* útozását *Afrikába* a' *Niger*' vize mellett, elegendő fegyveres kísérekkel, folytassák; *Portsmouthban* Sept. 25-dik napján hajóra ültek.

Amérika.

Az Északi Amériikai égygyesült Státusoknak azon *Jackson* nevű jó Generálisokat, ki az utóbbi hadakozásban *Új-Orleans* városát az Anglusok ellen oly ditsőségesen védelmezte, hogy annak ostromlását ezek, megverettelve, kéntelenítették félbe hagyni, *Benton* nevű Oberster *duellálni* híván, az után egy pisztolyal agyon lőtte, azért, hogy a' kihívást el nem fogadta. Mondják, hogy a' nép úgy megboszszkodott ezen gyilkosságért, hogy az Oberstert a' házába békergetven 's oda bészárván, a' házát réa gyujtotta 's össze égette.

Ezen szabad Amériikai Státusokban eleinten nem akarták hinni a' *Bonaparte*' megbukásának híret, de már meggyőződtek fölötte a' legkételkedőbbek is. Hanem, hogy melly gyűlölséges szálla légyen ott ezeknek az embereknek szemekben a' Szövetségsek' győzedelmeskedése, megtettzik a' *Washingtonban* kijövő *Columbia* nevű újságnek ezen szavaiból: — „*Troja fuit!* *Frantzia* Országának megaláztatása tökéletességre vitetett. Minden tudosításaink bizonyítják ezt a' sajnálasra méltó környűllállást. A' *Frantzia* hatalomnak megbukása bátorságossá teszi a' harmas Szövetségnek, a' Királyok', a' Nemesség' és a' Papság' szövetségének triumphusát, 's a' t.“

Bezzeg *Henrik* Király *Hayti* szigetén másképpen gondolkodik *Bonapartéről*, 's átaljában véve az ő volt *Frantziájiról*, mint

ezt az ő proklamátziója mutatja; melly alább a' M. Kurir toldalékjában elő fordul.

Elegyes dolgok.

Egy Jegyzés a' *Bétsi Beobachterből*: — „A' *Gazette de France*, minekutánna a' minap a' *Montenogroi* Püspököt, ennek minden tudta és akarata nélkül, *Ragusának* meghodoltatójává tette volna, még meg nem szűnt neki más és sokkal meszszebb célzó planumokat tulajdonítani: — „*Ragusa* városa, így szoll egy *Velenczéből* Septemb. 18-dikán indúlt levél szerént, még mind zürzavarban és rendetlenségben van: a' *Montenogroi* Püspökkel való dolog fontossá lett. Ő nem tsak *Barbarusok'* vezére, hanem egy olyan ember, a' ki azt forgatja elméjében, hogy a' maga uradalmát *Dalmátziára*, *Illiriára*, 's a' *Joniai* szigetre is kiterjeszse. Még a' *Velenczei* urasághoz is just akar formálni ez az új Hatalmasság. Nem lehetne tsudálni, ha még egy *Török* sereg is meg találna jelenni segittségére, 's több effélék.“ — Mi semmi megjegyzéseket nem teszünk (így szoll a' *Beobachter*) ezen esztelenkedésre, tsak *Német* országai *Collegiáinknak* megintetések végett említjük, hogy a' *Párisi* újságok között kiváltképpen a' *Gazette de France* az, a' melly minden országokból 's kivált *Austriabol* 's *Olasz* Országból, a' legnevetségesebb, legizetlenebb, és leg kézzelmarkolhatóbb hazugságokat ad-ki.“ Mi az effélékre ezután is figyelmetesekké fogjuk olykorolykor tenni olvasóinkat.

A' *Török* birodalomról azt olvassuk a' közönséges levelekben, hogy a' *Szerviai* nemzet egész megalázodással alája botsátotta magát a' *Fényes* Portának, 's kegyelmeségért esdeklő követséget küldött valamint a' Császárhoz, úgy a' már *Szervia* ellen egy armádával útban lévő *Nagy* Vezérhez is.

Octob. 11-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 342 3/4 forintot Váltótreduban. Egy Csász. aranyért 16 forintot 5 krt.

Rendkívül való Toldalék.

A' Magyar Kurir 82-dik darabjához.

Historiai Akták.

I-ső Henrik (Christoph), a' Hayti (Sz. Domingói) lakosokhoz: —“

„Mi úgy ítélünk, hogy a' mostani kedvező körülmények között, midőn a' szabad elme' gondolkodásai azon veszedelmes időkön, mellyekben a' népek az elnyomtatás alatt sohajtoztak, ismét győzedelmeskedni láttatnak, 's midőn az Európai Monárkhák az özszezáratott Státusoknak boldogittatásokban foglalatoskodnak, nekünk is szükséges leszen felemelni a' mi szavunkat. —

„Az egész világ tudja, hogy mi több mint 150 esztendőktől fogva gyötrődünk a' rabszolgaságnak legkegyetlenebb járma alatt, 's megvettetésre és minden kinokra kárhoytatva voltunk. A' fő vezér *Toussaint-Louverture*' kormányozása alatt felelevenedett vala ugyan *Hayti* a' maga hamvából: hanem Generális *Hedouville*'nek a' maga seregeivel lett megérkezése, veszedelmes sebet ejtett nyúgodalmas állapotunkon. Minekelőtte ő szigetünkről eltávozott volna, közöttünk mindent özszezávart, a' meghasonlás' tüzet közöttünk felgerjesztette, 's a' hazafiak között való hadakozás' szovétnekét meggyújtotta; patak' módjára kellett kiomlani a' vérnek, minekelőtte a' tsendességet helyre lehetett volna állítani: holott a' *Hedouville* ideérkezése előtt, *Toussaint-Louverture* a' maga atyai kormányozása alatt, a' törvények' uralkodását, a' jó erköltsöt, a' kegyességet, a' tanulást, a' szorgalmatoskodást, 's a' mezei munkát és kereskedést, vissza hívta vala, sőt a' fejer (Európából ide költözött) plántás gazdáknak, kolonistáknak is annyira pártjokat fogta, hogy tulajdon unokaötsét *Moyse* Generálist is feláldozta azért, hogy nem tartotta-meg a' kolonistáknak oltalmaztatások eránt eleibe

adatott parantsolatokat. A' Frantzia országloszékbe helyheztesett nagy bizodalom okozta, hogy a' mikor a' Frantziák a' sziget mellé kikötöttek, regularis seregeink, földmivelés végett a' tartomány' belső részeire széllyel oszolva lévén, ide oly könnyen kiszálhattak. Így voltak a' környüállások az alatt, mikor az *Amiensi* alkudozások folytak. Mihelyest ez az *Amiensi* békesség megkötetett, egy rettenetes Frantzia hajós sereg jelent-meg egy nagy számú ármádaival partjaink mellett, a' melly ide kiszállván, bennünket, bátorságos állapotunkban meglepett. Egy megvilágosodott gondolkodású nemzettől egy barbarus ármáda érkezett hozzánk, azzal a' bünös célzással, hogy egy tsendességben élő, kipallérozott egész nemzetet, vagy semmivé tegyen, vagy pedig ismét és örökre a' rabszolgaság' békójába verjen. Mindent elkövettek, hogy gonosz célzassokat elérhessék; a' mi Frantzia országban tartózkodott minden féle, fejer fekete Generálisainkat, még a' *Louverture*' gyermekeit is, réá vették és elhoyták erre a' próbatételre. Ezeket is, mint minket magunkat, az *El-ső Konzul*' proklamátziói által tsaltak vala meg, mellyek az árulásnak mesterséges remekei voltak, 's a' mellyekben ő így szólott hozzánk: — „Az Isten és a' Respublika előtt minnyájan egyenlők és szabadok vagytok. — holott Generális *Becker*'nek meghatározott módon megparantsolta vala a' rabszolgaságnak visszaállittatását —

„A' mi fő vezérünk *Louverture*, magát, néhány hónapokig való ellentállás után megadván, hivatalát letette, 's nyugodalomra ment. A' békesség, melynek feltételei a' sziget' függetlensége és szabadsága valának, alig köttetett-meg, hogy a' Frantziák a' magok rontásra és rabszolgaságra ezélzó systemájokat munkába vévén, hogy

czélzássaikat annál könnyebben elérhessék, meghatározták, hogy *Louvertürét* fogságra vigyék. Őtet, holmi semmi fogások alatt *Panquodie* nevű lakóhelyében, meplepték, 's lántzra tévén a' *Herkules* nevű Frégáton Frantzia országba vitték; 's egész Európa előtt tudva van, hogy ő azután miként mult-ki, Franche Comtében a' *Joux* nevű várban, kinok és inségek Között, a' világból. Ezen időtől fogva a' legiszonyatosabb undokságoknak théátroma vala ezen sziget; az emberi jusok lábbal tapodtattak; a' *Hayti* lakosok eladattattak idegen plántálóknak, 's az előkelőbbek Frantzia országba vitettettek-el, a' hol az országútak' tsinálása, a' gályák' lántzai, és tömletzek várták őket. Az Európából jött plántálók ismét vissza kapták jusaikat, és mi az ő szolgálókká lettünk; ezen időben jött-ki a' *Bonaparte*' leggyalázatosabb Dekretoma, melly által a' rabszolgaságnak visszaállítása megerőssített, 's a' mellyet *Herkules*, egy árulóvá lett Szeretsen tiszt, hozott ide Frantzia országból. Most már ismét fegyvert kezdett a' népnek nagy része fogni, 's a' Frantziák' vezére *Becker* a' legundokabb dolgokat követte-el. Azt a' szelid természetű Generális *Mauregást* elfogatván, az Admirális hajóra vitette, az árbotzfához kötötte, 's tsufságból a' két vállaira, két, Generális váll-bojtot akasztatott, 's a' fejére olyan szegekkel, a' milyenekkel a' hajókat tsinálják, egy megavúlt Generális kalapot szegeztetett-fel, 's ilyen állapotban, min-kutánna a' Kannibálok' dühössége a' kegyetlenkedéssel megelégedett, őtet, a' feleségével és gyermekeivel egyetemben a' tengerbe vetették. —

„Most már a' kegyetlen *Rochambeau*' uralkodása következett-el. Ez a' tsuda állat, ez a' *Bonaparte*' méltó ágense, nem kedvezett semmi nemű embernek, sem gyermeknek sem öregnek; e' fellyül mult minden régi és új időbeli gonoszoknak legundokabb kegyetlenkedéseket; akasztófák állottak mindenütt; a' vizbefulladás min-

denütt folyamatban volt; ezerént ölettettek legnagyobb irtóztatósággal az emberek; égető kazalfák szemléltettek minden felé. A' kinzásnak azt az új módját találta-fel, hogy az embereket, férjfit, aszszonyt minden különbség nélkül, mezitelen, rakásra rakatván, bűdöskő-gőz által fojtatta-meg. Esztelen dühösségében annyira ment, hogy tsordával hozatta ide a' szigetre az emberévő kutyákat, mellyek egy jó familiából származott Frantzia által vezéreltettek, és a' mellyeknek százanként vettettek oda az emberek, hogy széllyel szaggassák és meg egyék őket. Ezek a' kutyák éppen oly dühösök voltak, mint az ő urok. Azon 21 hónapok alatt, míg a' Frantziák a' szigeten voltak, szoros megvizsgáltatás szerént több mint tizenhat ezeren elvesztek, a' leirt kínos halál által, lakosaink; egyéb inségek miatt 's a' verekedésekben pedig tobben, mint két annyin. A' Frantziák meghomályosították kegyetleosságok által *Pizarrot*, *Cortezt* és *Vodevillát*, az új világnak emez özszerontóit. Még is mind ezek mellett az ő iparkodásaik mellett is olyan szerentsések valánk mi, hogy elkergettük magunk közzül ezen elnyomóinkat, melly után, hogy az idegen uralkodástól magunkat örökre megszabadítsuk, a' nép' képviselőinek 1814-ben Januarius 1-ső napján tartott gyűléssekben a' *Hayti*' függetlenségét közönséges módon proklamáltuk, 's megesküdtünk, hogy készebbek leszünk meghalni, mint a' rabszolgaságra vissza térni. Mi meg fogjuk tartani tudni ezen esküvést. Thronusra lettülésünktől fogva a' vala mindenkori gondolkodásunk, hogy a' *Hayti* nép' nevet és méltóságát felemeljük, a' melly munkában az igazság és a' nemzeti jusnak megbetsülése kormányozzák principumainkat. A' földmivelés és kereskedés, a' Státus' boldogságának ezen tsatornái, legkülönösebben védelmeztetnek; gazdag aratások valának szorgalmatoskodásunknak gyümöltsei; az idegen nemzetek feles szer-

zeményeinket kivitették, kivált az 1812, 1813, és 1814-dik esztendőben. —

„Ezen állapotban várjuk mi az Európai Hatalmasságok közzé vissza tért szabad elmével való gondolkodástól azt, hogy ők a' mi függetlenségünket megismerik. Hiába való lenne az a' próba, hogy minket erőszak vagy eltsábíttatás által reá lehessen venni, hogy magunkat ismét idegen uralkodás alá adjuk. Mi egy Hatalmasságot sem akarunk illetni azzal a' gyalázattal, hogy azt binnök felölle, hogy attól a' fántásta reménségtől táplálódjék, hogy a' maga hatalmát *Hayti* szigetén fegyveres erő által helyre állithatja; mert minden próbatételei hajótörést szenvednének, és rettenetes módon vissza igazíttatnának. Mi, a' Kolonistáktól, ezektől az emberkupezektől, és szerentsétlenség tanátsosaitól kiadatott veszedelmes plánumokat és emlékeztető irásokat (*memoires*eket), esmérjük: de nem szeleskedünk ha azt hisszük, hogy ő Felsége 18-dik *Lajos*, *Hayti* függetlenségének megismerésében, a' maga testvéreinek a' szerentsétlen 16-dik *Lajosnak* az Északi Amerikai egygyesült Státusok eránt mutatott magaviseletét, fogja követni. —

„Mi azoknak a' kereskedést folytató Hatalmasságoknak, a' kik vellünk ezen tekintetben közösülésre akarnak lépni, barátságunkat, 's az ő békességes indúlatú alattvalóinknak, a' kik a' mi szigetünkre kiszállván, itt magokat a' mi szokásainkhoz és törvényeinkhez alkalmaztatják, Királyi oltalmazásunkat ajánljuk. Mi, mint egy szabad népnek Királya, 's mint katona kenyéren élt ember, nem félünk sem a' hadakozástól, sem az ellenségtől, a' mellyel megverekedni kénytelenek lennénk. Közösleges módon kinyilatkoztatjuk, hogy mi semmi olyan égygyezésre, semmi feltételre reá nem állunk soha, a' mellyek a' *Hayti* nemzet betsületének, szabadságának, és

függetlenségének ártalmasok lehetnének; esküvésünkhöz hűségesek lévén, hazánknak omlásai alá akarjuk temettetni magunkat inkább, hogy sem politikai júsainkat megsértetni megengedjük.

„Költ a' mi palotánkban *Sans-Souci*ban, September 18-dik napján, 1814-ben, függetlenségünknek 11-dik, Országulásunknak 4-dik esztendejében. —

Aláírták: — — — *I-ső Henrik.*
A' Király' parantsolatjára: — Gr. *Limonade*, külső dolgokra ügyelő Minister Státustitoknok.

Tudományos Dolgok.

Jelentés.

A' Pesti Királyi Universitásnak Physiologiát és Anatómiát tanító igen érdemes Professora *Lenkossék Mihály* Úr, a' ki már több nevezetes Munkái által esmeretessé lett a' tudós világ előtt; új érdemeket szerzett magának az által, hogy a' természeti tudományoknak újabb találmányok által lett gyarapodásokat meggondolván, egy az *emberi természetnek* tudományos előadását magában foglaló Munkát készített, a' mellyet tulajdon tapasztalásaira építve, és sok új találmányokkal megbővítve már nyomtatás alá is botsátott.

A' Munka, a' mint ezt az e' felőldeák nyelven kiadatott tudósításokból látjuk, öt darabban jó ki ugyantsak Deák nyelven, melynek két első darabja a' *Közösleges Physiologiát* (*Physiologiam generalam*) a' három következő darabok pedig a' *Különös Physiologiát* (*Physiologiam specialem*) foglalják magokba. — Az I-ső darab most Október végével megjelenik; a' II-dik Deczember végére; a' III-dik a' jövő Mártziusban és

a' két utoisó is még a' jövő esztendőben ki-
nyomtatódik, A' mint a' felőle tett Jelen-
tes, melly egyszersmind a' nyomtatás mi-
néműségének mustrájául szolgál, mutatja,
mind a' papiros, mind a' nyomtatás igen
szép; a' formája nagy 8-tzad rét.

Az Érdemes Szerzőnek az a' kívánsá-
ga, hogy a' Munkának egy némelley Exem-
plárjait Előfizetésre bocsássa, úgy, hogy az
egész Munkának, melly 120 árkusból fog
állani, 20 forint Váltótzédula lesz e' sze-

rént és az előre leteendő ára, és ez a' jövő
Januárius végéig elfogadódik. Azontúl a'
könyvnek 30 for. lesz az ára. A' mai rend-
kívülvaló drágaságát a' papirosnak és a' nyom-
tattatásnak gondolóra vévén, ez igen illen-
dő ára egy ilyen betsű és nagyságú mun-
kának.

Az Előfizetést Pesten Eggenberger
Könyváros Betsben pedig Professor Márton
Jósef Ur, (a' kinek lakása van: am Haf-
nersteig Nro. 754 beym goldenen Adler)
elfogadják.

Erdélyből September 26 - dikán.

Egy együgyü Aszszony Szent Ferentz napjára

E' szives Verseket teszi a' postára.

Jó Királyunk Atyánk, távol vagyunk Tőled,

De, szívüök érteled él, nyelvünk szól felőled.

Az Égen lévő nap jóltévő sugára

A' Földre is lehat mindenek' javára.

Igy érezzük, mi is a' jót, a' mit teszel,

Mellyért tőlünk áldást, 's szeretetet veszel,

Most is az Ellenség' megalázására

Szent Személyed kiáll tsata' piattzára.

Bizonyítja is a' Rád szálló Ditsőség

Hogy az igaz Ügyet el nem hagyja az Ég.

A' Szent Kötelesség, a' mellyel tisztelem

Jó Királyom', 's Atyám', ezt iratja velem:

Koronáid' Fénnjét, a' hol most neveled

Az Ellenség' Földén, Angyal legyen Veled.

Vess örökre gátot Ellenségeidnek,

Jőjj vissza, hozz áldást hiv jó népeidnek

Uralkodj békével, boldogul, 's hosszason,

A' mint kegyelmesen, ugy igazságoson.

Koronánk' Reménnye, Hazánk Örökösse,

A' mi bölts, jó, 's igaz, ezt mind öszvekösse.

Álhatatos Attyát válaszsza tükörül,

'S e' leszsz az a' minek, a' két Haza örül.

Az is ki nagy Nevét viseli Attyáuak,

Fényljen mintegy köve a' Szent Koronának.

Ez Uralkodó' Ház fényes ditsósége

Tartson, mig el nem jön a' Világnak vége.